

Énekkari kultúra — a városban és a megyében

A KÓTA közgyűlése

A Kórusok Országos Tanácsának (KÓTA) megyei szervezete közgyűlést tartott tegnap, csütörtökön délután Szegeden, a művelődésügyi és módszertani központ előadótermében. A szervezet elnöke Vaszy Viktor érdemes művész nyitotta meg a közgyűlést, amelyen műsort adott a főiskola 1-es számú gyakorló iskolájának Bartók gyermekkórusa, Erdős János vezényletével.

A KÓTA megyei szervezete három évvel ezelőtt alakult meg. Az azóta eltelt időszak munkájáról az ügyviteli vezetőség készített beszámolót, amelyet a tegnapi közgyűlésen vitattak meg a meghívott szakemberek, valamint a társadalmi és tömegszervezetek képviselői. A beszámolóban külön-külön értékelték a megyei és a városi iskolai, illetve felnőtt énekkarok, a karnagy klub és a nyári zenei tábor munkáját.

Szegeden, a 26 általános iskolában 29 énekkar működik, a négy gimnáziumon kívül a textilipari, az erdőszeti és a közgazdasági szakközépiskolának is van kórusa. A beszámolóban megállapították, valamennyi szegedi iskolai énekkarban szakemberek irányítják a folyamatos munkát, és szép eredményeket érnek el. Az évente megrendezett Ének-lő Ifjúság városi hangversenyeken minden iskolai énekkar részt vesz, az utóbbi években a közönség ér-

deklődése is fokozódott a mind színvonalasabb hangversenyek iránt. A főiskola 1-es számú gyakorló iskoláján, a rókusi ének-zenei tagozat általános iskola és a Ságvári gimnázium énekkarai évente önálló kórus-hangversenyt is rendeznek. Egyéb kórusrendezvényeken (Mai Magyar Zene Hete, tavaly a Kodály-évforduló, a rádió Ének-lő Ifjúság sorozata) több szegedi iskola országos sikereket ért el, néhány kórus külföldre is eljutott. Az iskolai énekkarok munkáját nehezíti, hogy csak minimális anyagi támogatásban részesülnek. A megyében 83 igazgatóságnál, énekkari munkatervet alapján működik általános iskolai kórus. A legtöbb közülük állandó résztvevője egy-egy település kulturális rendezvényeinek, ünnepségeinek. Az énekkarok jelenleg kissé egyoldalú munkatervet, műsorát a területi, körzeti kórustalálkozókat megrendezésével kívánják változatosabbá tenni, amelyek egyúttal a karvezetők figyelmét is jobban a kórusnevelő munka felé fordíthatják. A szakosított tantervű iskolák évente vesznek részt kórustalálkozókon, amelyeket mindig más-más városban rendeznek. A megyében jelenleg Csongrádon és Válsárhelyen működik igényesebb feladatok megoldására is alkalmas szakközépiskolai nagykórus.

A tíz szegedi öntevékeny

felnőtt kórus rendszeresen szerepel központi énekkari rendezvényeken, amelyek programot, célt, irányítást adnak munkájukhoz, a szakemberek és a közönség előtti bemutatkozás alkalmi és egyúttal művészi fejlődésük elősegítői. Gondoljuk okoz viszont, hogy a városban nem áll rendelkezésre megfelelő hangversenyterem, a nagyobb szabású koncertek lebonyolításához. A megyében jelenleg 9 felnőtt énekkar működik, amelyek többsége a felszabadulás után alakult. Erősebb a Páva-köri mozgalom, pillanatnyilag összesen 11 kör dolgozik.

A karnagy klub a megye és a város énekkari életének legfőbb irányító szerve, tagjai szakemberek. Kéthetenként tartanak foglalkozásokat, ezeken megbeszéli a kórusmozgalom aktuális feladatait, a konkrét tapasztalatokat és a terveket. A nyári zenei tábor két éve a karvezetők és énektanárok szakmai továbbképzésének megyei fóruma. A tanfolyamok érdeklődést keltettek más megyékben is, ezért országos mozgalommal kívánják fejleszteni.

A gyűlésen értékes hozzászólásokkal egészítették ki a beszámolót, megvitatták a KÓTA megyei szervezetének ügyrendjét, meghatározták a legközelebbi feladatokat. A közgyűlés Vaszy Viktor zárószavával ért véget.

A képzés műhelyei

A névadó szellemében

Látogatás a Bebrits Lajos Szakközépiskolában

„Aki utazik, ne úgy járja a óceánt, a földrészeket, mint egy bezárt koffer, ismét az egész utazásból csak annyi marad, hogy a kofferre rákerülnek a hotelcímek” — ez volt Bebrits Lajosnak, a gazdag életű forradalmár politikusnak, a neves közlekedési szakembernek, miniszternek és írónak egyik kedvenc mondanása. Hatvan évesen így kezdte töredékben maradt önéletrajzát: „1891. december 14-én születtem, a Krassó-Szörény megyei Teregován, apró román falu vasúti állomásának emeletén, mely a kis helyeken a vasúti személyzet lakásául szolgált.”

Innen, ebből a kis vasútállomás lakásából indult Bebrits Lajosnak, a szocialista vasút megteremtőjének, a tudós kommunista harcosnak, diplomatának páratlanul gazdag életútja. Születésnapján minden esztendőben ünnepséget rendeznek a róla elnevezett szegedi vasútforgalmi szakközépiskolában. Ma délelőtt a névadó születésének 81. évfordulóján ismét megemlékeznek az iskolai diákok és tanárai Bebrits Lajos életútjáról, pályájáról. Az iskola tanulóinak képviselői pedig Budapesten megkoszorúzzák a munkásmozgalmi panteonban Bebrits sírrel. Ezen a mai ünnepségen adják át hetedik alkalommal a család által alapított „Bebrits-díjat” az iskola egy kiemelkedő munkát végző, példamutató magatartású tanulójának.

Vasútforgalmi, vasúti gépészeti, valamint híradástechnikai és biztosító berendezések szakon képezik ebben az iskolában a tanulókat. Mint Kálmán Mihály, az iskola igazgatója elmondotta, az ország legkülönbözőbb részeiről érkeznek évente a jelentkezők azoktól a fiataloktól, akik a vasutaspályát

választják élethivatásul. Jelenleg 22 osztályban 700 tanuló, közöttük sok lány, ismerkedik a vasutasszakma rejtelmeivel, készül arra, hogy az iskola elvégzése után technikus munkakörben dolgozzon. A vasutaspályára iránt az utóbbi években rohamosan nőtt az érdeklődés. Ez tükröződik az iskolában is. Természetesen ez a fellendülés összefügg a vasutások fizetésének rendezésével, de azzal is, hogy az iskola vezetői elérték: az érettség után egyúttal vasúti szakközépiskolának is elismeri a MÁV. Ezzel lerövidült a fiatalok munkába állási ideje, a beilleszkedés, hamarabb kapnak technikus fizetést, éveket nyer ezáltal fiatal és vasút egyaránt. Az iskolából kikerülő fiatal technikusok elhelyezkedési lehetősége ülő a vasút keretein. A Volán-vállalatok, a nagy, belső vasúttal rendelkező üzemek, bányák és a metro várják a végzett fiatalokat. A MÁV mindenki elhelyez, az érettségi mellé adják a kinevezési okmányokat is.

A szakközépiskolai oktatásban bevallva, bevallatlanul, mindig ott bujkál a szakirányú gyakorlati képzés, és a közismereti tárgyak ellentéte. A Bebrits Lajos szakközépiskolában nem elnyomottak a közismereti tárgyak. A tantestület tagjai — tanárok, mérnökök, vasúti szakemberek — közösen vallják, hogy minden tárgy, minden ismeret egyformán fontos.

A vasút azok közé a szükséges rosszak közé tartozik hazánkban, melyeket mindig lehet szidni, melyekkel nagyon sokaknak vannak gondjai, bosszúságai. A Bebrits Lajos szakközépiskolában viszont csupa jó hallhatunk a MÁV-ról. Azzal, hogy a szakközépiskola közigazgatásilag tanács felügyelet alá került, a kialakult szoros

és gyümölcsöző kapcsolat nem szakadt meg a vasúttal. Hiszen ennek a kapcsolatnak tartalmán múlik jórészt, hogy milyen felkészültségű szakemberek lesznek a vasúti technikusok utánpótlásának tagjai. Az életet igyekeznek belopni az iskolába. Ez nemcsak szólam, frázis. Konkrét tényekkel bizonyítanak. A kiválóan felszerelt, korszerű tanműhelyeket, laboratóriumokat, előadókat jórészt a vasút hathatós segítségével alakították ki. Az ő anyagi támogatásukkal festették ki, tatarozták az iskolát is. Amíg az iskola igazgatójával beszélgettünk, többször csengett a telefon. A MÁV komplett biztosítóberendezésekkel ajándékozta meg az iskolát, a Telefongyár pedig százszámú telefonközpontot szerel fel a gyakorlati képzés színvonalának emelése érdekében. A kiválallót is meghatja ez a szinte percenként tapasztalható figyelem, gondoskodás.

A MÁV Szegedi Igazgatóságának két szocialista brigádja alakított ki szoros együttműködést az iskolával, a Zalka Máté és a Bolyai János szocialista brigád. A két brigád is ösztöndíjat alapított, melyet a mai ünnepségen adnak át vasutasszülők tehetséges gyermekeinek. A Bolyai brigád tagjai, akik a vasút számítástechnikai laboratóriumában dolgoznak, patronálják az iskola számítástechnikai szakkörét. Találkozások, üzemlátogatások során a fiatalok nemcsak jövőd munkahelyüket ismerik meg, de a felnőttek életét és a szocialista brigádmozgalmat is.

A középiskola vezetői, tanárai és tanulói megértették a névadó, Bebrits Lajos intését: „Olyan nagy és gazdag ez az élet, és olyan széles utat kell járni rajta!”

T. L.

Szobortervek Tarjánba

Kiállítási napló

Különös kiállításnak szeretnénk reklámot csinálni. Több okból különös az a kiállítás, amely tegnap óta látható a szegedi Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában. Különös ez a kiállítás, mert nem elkészült műveket, hanem elképzeléseket, terveket mutat be. Különös, mert szorosan kapcsolódik Szegedhez, közelebbre az épülő-szépülő Tarján-városrészhez. Különös, mert a kiállítás szervezői, rendezői messzeemenően számítanak a látogatók aktív részvételére, véleményére. Azokat a szobrokat, szoborterveket állították ki a nagyközönség elé a kupolacsarnokban, melyeket a zsűri a legjobbnak, legsikerültebbnek ítélte a Szeged megyei városi tanács által az országban elsőként kiírt pályázaton. A Tarján-városrészben felállítandó szobrokra térplasztyikákra beérkezett pályamunkák közül a 15 díjazott tervet láthatja a nagyközönség. A kiállítás a szobortervek közül a városrészben készült nagyméretű fotók teremének hangulatát, idézik a majdani helyszínt, összekapcsolják a már meglevő építészeti objektumokat, a holnap valósággá váló műalkotásokkal. Ez a 15 díjazott terv szinte magába foglalja a mai magyar szobrászat minden jelentős vonulását, a közép és a fiatal szobrászgeneráció kvalitásos művelőit. Van az alkotások között hagyományos szobor, s olyan is, amely korunk új jelrendszerét igyekszik megalkotni. Vannak játékosak és szigorúan szerkesztettek, ember alakokat ábrázolók és nonfiguratívak, funkcionálisak és pusztán dekoratív jellegűek.

A kiállítás látogatói — bízunk benne, minél több

városszerető ember meglátogatja a tárlatot — közvéleményt kutató lapokat kapnak. Ezeket rangsorolhatják a nekik leginkább tetsző nyolc alkotást, s elmondhatják, bővebben kifejtethetik véleményüket ki-vánalmaikat és aggályait. Az összegyűjtött közvéleménykutató lapok adatainak feldolgozása segítséget jelent majd abban, hogy mely szobrokat állítsák fel Tarján városrészben. Jó volna, ha ezeket a szoborterveket közelebb is elvinnék az új városrész lakóihoz. E bemutatásra alkalmas helyet kínál

a nemrég felavatott tarjáipartház nagyterme.

A kiállítás idején tanácskozást rendeznek az építésszek és képzőművészek részvételével. Megvitatják építészeti és képzőművészeti helyét, szerepét, kapcsolatát az új városrészek megalkotásánál. A kiállítás rendezőinél a kérréssel fordulnak minden szegedihez, akik szeretik ezt a várost, érdeklődő figyelemmel kísérik fejlődését, nézzék meg ezt a pályázati kiállítást, s ősztente véleményükkel segítsék a tervek valóra váltását.

Művészeti naplók

Rohamléptekkel szaladt fölöttünk a felgyorsult idő, s ebben a rohanásban gondjainkat, dolgainkat megörözi, memóriánkat figyelmezteti az asztalunkra állított, a falakra akasztott, a zsebünkben hordott naptár. Figyelmezi életünket, figyelmeztet mindennapi feladatainkra. Az utóbbi években a Képzőművészeti Alap Kiadványai egyre szebb és művészebb naptárakkal lep meg a közönséget. Az utóbbi tízezeréves esztendő legszínvonalasabb művészi naptárából nyílt szépen rendezett kiállítás tegnap délután a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárának második emeletén.

A művészi fal és asztali naptárakat bemutató tárlatot Forgó Pál, a szegedi városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője nyitotta meg. E naptárak bizonyít-

ják nyomaiparunk rohamos fejlődését, a tervezők, grafikusok, fotósok és tipográfusok világszínvonalú munkáját.

Tandi Lajos

Ifjúgárdista- megbeszélés

Csütörtökön véget ért a KISZ Ifjú Gárda-szervezete parancsnokainak kétnapos budapesti országos tanácskozása. A résztvevők több mint 35 ezer ifjúgárdista nevében értékelték szervezetük munkáját és az Ifjú Gárda előtt álló feladatokat. A szervezet tanácskozásán először vett részt Csornai Fe-

renc őrnagy, az Ifjú Gárdának a KISZ KB intéző bizottsága által a napokban kinevezett új parancsnoka. Az országos tanácskozásról megállapította: Az elhangzottak alapján elmondható, hogy tartalmában és szervezeti szempontból egyaránt 1973-ban is jelentősen fejlődött az Ifjú Gárda-közösség munkája.

Munka és művelődés Vetélkedő szocialista brigádoknak

A felnőttek iskolán kívüli művelődésének rendszeres segítése, az önművelés legalapvetőbb módjainak keresése változatlanul feladatok a népművelésnek — alapította meg tegnapi tanácskozásán a megyei módszertani központ felnőttoktatási szakközépiskola. A cél változatlan, a hozzá vezető út azonban sokszor egyenlőként is változik, az eddig bevált módszereket gyakran váltja föl egy mégjobb, sokkal eredményesebb az emberekhez közel állóbb módszer.

A szakközépiskola törekvéseit két példával illusztrálni lehet. Sokan élnek napjainkban a felnőttek közül a rendszeres iskolabájarás

műveltségével, az úgynevezett osztályozó vizsga lehetőségével. Régen ezt mondták magánvizsgának. A vizsga követelményeit tekintve természetesen nem ad engedményeket, a felkészülés során azonban gyakran kerül olyan helyzetbe a vizsgára induló, hogy az anyag egyik vagy másik részét nem érti. Tavaly — kísérletképpen — két községben szervezett vizsgára előkészítő tanfolyamot a népművelés. A „kísérlet” annyira bevált, hogy októbertől 18 tanfolyam indult összesen 244 résztvevővel. Az osztályozó vizsgát legtöbbször azokban a községekben kérik, ahol nem működik dolgozók iskolája. A népművelés segítése kézzelfogható, magánórak helyett szervezett keretben biztosít a felkészüléshez. Várható, hogy az új „kínálattal” tovább növekszik az érdeklődés az általános iskola egy-egy osztályának bizonyítványá iránt.

A második példa most van születőben. A termelőszövetkezetek területi szövetségével együttműködve a szegedi járásban olyan vetélkedősorozatot terveznek a mezőgazdaságban dolgozó szocialista brigádok tagjai számára, amely alkalmas a számai ismeretek gyarapítására mellett az általános

műveltség — benne a politikai ismeretek bővítése is — emelésére. Mint minden jól szervezett vetélkedőnek, ennek is a felkészülési időszaka hozza a legtöbb eredményt. A szocialista brigádok a benevezéssel egyidőben nyolc szakmai előadásra, illetve foglalkozásra jelent be részvételüket. A szövetség szakemberei és az élelmiszeripari főiskola tanárai vállalkoznak a foglalkozások vezetésére. A pályázati kiírás szerint öt ajánlott könyvből választanak legalább egyet, megnézik egy tévéjátékot, egy filmet a moziban, és közös látogatást szerveznek a szegedi múzeumba. Mindenütt szakemberek segítik a vállalkozók teljesítését. A felkészülést községi, illetve üzemi vetélkedő követi, a győztesek részvételével április első napjaiban Mórahalmon rendezik a járási döntőt.

Bár a felhívást csak a napokban juttatták el a szövetségekbe, máris nagy az érdeklődés iránta. Pusztamérgesen a Rizling Tsz, Rúzsa a Napsugár Termelőszövetkezet, Mórahalmon pedig a Haladás Szakszövetkezet jelentette be, hogy brigádjai nagy létszámmal indulnak a munkában is kamatoztatható, műveltségi is gyarapító vetélkedőn.